

VIII. évf. Cluj-Kolozsvár, 1920. okt. 28. 44. sz.

TÜKÖR

Társadalmi riportlap. -:- Megjelenik minden esztőtörtökön.

TARTALOM:

Olcsóbb kulturát!

Dezséri Gyula hetven
éves

Hogy bántak el a ré-
giek a hamis birák-
kal?

Amerika-láz

Heltai Jenő kis me-
séiből

Kávéház

Ezek miből élnek?

Gyümölcs vásár

Ilyen az élet...

Keresztesi urnak rek-
tifikálás kell

Levél a nénihez

Temetés a Hóstatban

Egy úri csirkefogóról

Az önérzetes tolvaj

Az állatias péklegény

Heti hírek

(Egy mázsa fa 50—55
lei, Ernster úr vendég-
lője, Emelkednek az
árak, stb.)

FELELŐS SZERKESZTŐ: TÓTH SÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Iuliu Maniu (Szentegyház-u.) 6.

Előfizetési árak: Egy évre 140 lei, félévre 70 lei, negyedévre 35 lei.

Egyes szám ára: helyben, vidéken és pályaudvarokon 3 lei

Morvai Vilmosdivatüzlete a Piata Unirii Nr. 12., Mátyás
kir.-tér 12. alatt van. — Telefon 1232. sz.

Gyárilag készült velour és posztó **Fehér István** Str. Memorandului 21
női kalapok gyári árban kaphatók Kalapok átalakítását,
vasalását és tisztítását a legrövidebb idő alatt jutányosabb árban elvállalom.

Erzsébet gőz- és kádfürdő, Kisszamos-utca 1.

Női ruhákat *legszebben fest, tisztít* **DUFER**
Kolozsvár, Rózsa-u. 10. Telef. 857.

HIRSCH és CZODIK bőrkereskedése,
Calea Regele Ferdinand, (Szép-u. sarok)

Horosz Ignác női divatüzlete, Piata Uni-
rii, Mátyás kir.-tér 19. a.

HOCHTEIL IGNÁTZ bőrkereskedése, Piata Mihailu V., Széchenyi-t. 40.
Cipész kellékek állandóan raktáron.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lőrincz és Tóth nődivat üzlete
Piata Unirii (Mátyás-tér) 8. Nyári divat ujdonságok nagy választékban.

Ha finom cukorkát akar, kérjen **Melissát!**

FARMATI BÖRÖNDÖS Cluj (Kolozsvár)
Str. Universitatii (volt Egyetem-utca) 3. sz.

Butorraktár saját készítményü, Str. Memorandului, 21. **KLEIN.**
Unió - utca, szám

G A L L É R I ! K É Z E L Ő !

Vasaltassa gallérjait a **Kristálynál**. Ugyanott
ruhaneműeket festenek és tisztítanak.

Weisz József szabó elegáns ruhákat készít
:: valódi angol szövetből ::
Piata Unirii, Mátyás kir.-tér 24. (Gambrinus felett.)

Mielőtt sirkövet vá-
sárol, tekintse meg

Bauer, Nagy és Némethy

szobrászati és kőfaragászati
műtermét, Cluj (Kolozsvár)
Petőfi-utca 22. szám.

Olcsóbb kulturát!

Eddig is voltak és remélhetőleg ezután is lesznek emberek, akiket nem elégit ki teljesen az, hogy a gyomrukat sikerült megtölteni, hanem egy kis szellemi táplálékra is áhitoznak. Sajnos azonban a mai viszonyok mellett mindez hiábavaló epekedésnek nevezhető. Mert soha még könyv olyan hihetetlenül magas árakat nem ért el, mint ép mostan. Az emberek folyton arról panaszkodnak, hogy kevés a pénz (ami valóban így is van) s mégis, ha beállít valaki, mondjuk a könyvesboltokba, egyszerűen megbor zad, amikor a horroribilis árakat a könyvkereskedő urak a legtöbbször hidegvérrel kimondják. Áll ez éppúgy a tankönyvekre, mint minden egyéb munkára, irodalmi kiadványokra stb.

Nem vehetik tehát rossz néven az igen tisztelt könyvkereskedő urak, ha bátrak vagyunk nyíltan és őszintén feltenni a kérdést, hogy: *miért van ez így?* A hónapokkal, sőt évekkel ezelőtt beszerzett könyvek árát miért emelik lépten-nyomon, amikor azok a könyvek a beszerzésükkor meglehetősen kevésbe kerültek? És miért dolgoznak a tisztességes üzleti szellemnek meg nem felelő százalékra az ujonnan beszerzett könyvek eladásakor, mikor Bécsben és Budapesten a lei kurzusa olyan magas, hogy az itteni kereskedő kevés pénzzel meglehetősen sokat vásárolhat?

És vásárol is. De már az eladásnál megfélekedzik mindarról, amiről nem volna szabad megfélekednie. Hogy csak egy egyszerű példát említsünk, azt az orvosi könyvet, amely Bécsben 100 leiert kapható, az itteni kereskedők 250—300 leiert árusítják.

Mit csináljon tehát az a szegény egyetemi hallgató, aki lakásinséggel, táplálkozási és egyéb mizériákkal viv lélekölő harcot, ilyen lelketlen spekulációval szemben?

Nem követ-e el tehát megbocsáthatatlan bűnt az a kereskedő, aki kapzsián csak a saját érdekeit nézi, az állam és a társadalom ellen?

De ugyanez a helyzet az elemi iskolás gyermekek szükségleteinél. Az írkától kezdve a palavesszőig és a tollhegytől a legsilányabb törölgummi és ceruzáig minden olyan megfizethetetlenül drága! És var ezenkívül még egy szembeütően érdekes is ebben a dologban. Ugyanis egyik-másik kereskedő ötletszerűen igyekszik tulszárnyalni a konkurenst az árak megszabásában. Például a hajdani 20 filléres dol-

gozati füzetnek az egyik kereskedésben 5, a másikban 7, s a harmadikban már 10 lei az ára.

Vannak vállalatok, amelyek nagyhangú jelzőkkel a magyar kultúra érdekében dobálnak jelszavakat és ugyanakkor a papírfizetlükben ép úgy szabják meg a könyvek, papír és íróeszközök árát, mint a többiek.

Nem akarunk itt személyeskedni. Csak annyit óhajtunk, hogy legyen már vége egyszersmindenkorra ennek a minden vonalon való kiméletlen kiuzsorázásnak. *Sokkal, de sokkal olcsóbb kulturát kérünk!* (f — — ö.)

Dezséri Gyula hetven éves

Az alábbi levél a budapesti Színházi Életben jelent meg, Kürthy György, a kolozsvári színház egykori tagja írta a szintén valamikor kolozsvári Incze Sándorhoz, a Színházi Élet szerkesztőjéhez Dezséri Gyuláról. Dezséri Gyula bátyánk a kolozsvári közönség őszinte sajnálatára nemrégiben a magyar fővárosba költözködött, de sajnos, eddig semmi jó hírt sem hallottunk róla. Kürthy György írásából is azt tudjuk meg, hogy színházunk büszkesége, a legnagyobb magyar élő színész, még mindig ~~színház nélkül van Magyarországon~~, ahol minden héten egy új színház nyílik meg. Kürthy nagy szeretettel és melegséggel ír az egykori kolozsvári művészeletről és Dezsérről, aki most lett hetven éves . . . Az érdekes cikk így hangzik:

„Kedves Szerkesztő ur!

Emlékszik még, mikor a Főtéren „kerekén“-sétáltunk, amikor a Sétatéren beszélgettünk a jövőről, amelyik úgy tűnt fel nekünk akkor, mint egy titokzatos, de gyönyörű királyleány; amikor a Thalia-kávéházban néztük a szegény Körmendy Kálmán, vagy a Király Ernő billiárdpartiját és vártuk a friss pesti ujságokat. És emlékszik még kedves szerkesztő ur Rajnay Gabira, aki póttartalékos honvédként komiszruhában sétált a színház előtt és Stefanidesz karnagyéknál lakott a Külmagyar-utcán; meg Gámencziékre, a legkedvesebb színész-koszladókra, akik talán ráfizettek, csak hogy mindig lakjék náluk két-három ifju óriás. Mészáros Lojzi, Szántó Gazsi, Király Ernő, Ihász, Rajnai, Gálosi: huszonkét forint volt az ellátás: koszt, kvártély, fűtés, világítás, kiszolgálás, fával fűtöttek és édesen duruzsolt a fehér cserépkályha, szerepet tanult a kosztos az öreg pamla-

gon, mialatt kívül csikorgott a hideg és zengtek a didergő sürgönydrótok az ablakok alatt, korai téli alkonyatban. Ott néni pedig már kikészítette a bőséges vacsorát az éhes művészeknek, mert az előadás ő nélkül el sem volt képzelhető, neki ott kellett lennie! És ott is volt minden este, kivétel nélkül, szép fekete selyem ruhájában; végig sirta, vagy végig nevette az előadásokat rendre, ha ötvenedszer adták is a Tatárjárást, vagy az Erdészleányt. És este az asztalnál, előadta kritikáját. Megszidta a fiukat, ha nem tudták a szerepüket és megdicsérte, ha szépen játszottak, de különösen, hogyha szépek voltak a szinpadon. A maszkot semmiképen nem szerette, csak a fiatal, üde, szerelmes arcokat. Otti néni olyan volt, mint egy szerelmes leány: ábrándos, naiv és egyszerű. Minden kosztosába szerelmes volt.

Emlékszik még, szerkesztő ur, Kolozsvárra, ahol mindez megtörtént és látható volt egykor, régen, hajdan, a valószínűtlen aranyporos multban, amikor kezdtünk lenni és eszmélni, próbálgatni, akarni. Ön: szerkeszteni, én: színjátszani. Emlékszik még, milyen sikereink voltak?!

Emlékszik a színház tájékára, szerkesztő ur? A két padra a kis hátsó bejárat mellett. Ahol *Hettyei* Aranka adott elő és *Horváth* Paula nevetett és *Acél* Ilona csodálkozott. A próbatáblára, amin *Horti*, a *Fajor*, *Pataki*, a *Kardos*, *Sebestyén*, a *Berky* Lili, *Simon* Marcsa nevei állottak és ami előtt *Berlányi* Vanda, a naiva úgy surrant el, mint egy szerény kis egér.

Mondja kérem, emlékszik midenre? Az egész drága régi Kolozsvárra, amelyik este hétkor ébred, hogy ott lehessen a Fapiac-téri ujszínház előadásán és rajongjon és tapsoljon a művészeknek és művésznőknek és hazamenet a vacsora után megtárgyalja az aznapesti művészi benyomásait, mint hajdan: Wesselényi Miklós korában. És emlékszik dr. *Székelyhidy* Ferencre, aki a városházán segéd-fogalmazó volt, de *Farkas* Ödön zeneakadémiáján melleleg kitűnő énekhangjáról tett tanuságot *Vándor* Mariskával együtt. És emlékszik ugy-e szerkesztő ur, hogy akkor fiatalok voltunk, a haszon alig tul, de a miénk volt a világ, száz koronával a zsebünkben és egy el nem érhető szere-

A belváros legjobb szórakozó helye „ZÓNA-KERT” N. Jorga (v. Jókai-u 15) alatt.

Reggeli, tízórák, uzsonna, fatányéros, étlap szerinti étkezés. Friss sör. Fajberék. Szíves pártfogást kérnek: **Hermann és Kocsis** tulajdonosok, Str. N. Jorga (volt Jókai-utca) 15. szám.

lemmel még beljebb. Talán sirtunk is a kályha mellett fa-fütésszagú napszálltakor és hosszú leveleket irtunk a kávéház zugában az édesnek; talán öngyilkosok akartunk lenni, mint ahogy Gabi a fejébe lőtt az érdekes mágnás démon miatt, vagy botrányt csinálni a jól szituált ügyvédnek, akinek a piros rózsáit elfogadta a szívünk hölgye a második felvonásban . . . ?! Mit tudom én. Ön bizonyára emlékszik még rá, kedves szerkesztő ur, aki Harsányi Zsolttal együtt szerkesztette és kiadta a „Szinházi Ujság“ első évfolyamát, melyben én is rajzoltam ingyen. A Csoppán-lányokat rajzoltam le, azután a Szentgyörgyit, meg Dezsérit.

A Csoppán-lányok azóta nagy karriert futottak be. Most gazdag, előkelő megszálló potentátok feleségei, a hajdan szerény ösztöndíjas kórista csemeték. A havi tizenöt forintos gázsik ma ezrekbe változtak át és ők még oda se fűtyülnek a színháznak. Szentgyörgyi bácsi nemrég tért meg kis szőlőjéhez, apró vityillójába a Vasut-utába. Dezséri Gyula azonban itt van Pesten és nem bir elhelyezkedni sehol sem. Próbálja, keresi a jóizü, az egyszerű, a magyaros, a vidéki, a szolid nekivaló helyet; eljutott a Szenka Imre vendéglőjéhez (ezelőtt Ekker) a Sándor-utába; megissza a maga fél vagy másfél liter kadekáját esténként, de azután komoran, mint a barna éjféli vonul ei a szállására. És vigasztalatlanul, szenvedően, nosztalgikusan vágyódik vissza a Buza utába ahol huszonkét esztendeig lakott egyfolytában, ugyanabban a földszintes hosszúudvaros kis házikóban a lombos domboldali ó-temető felé, ahol egyetlen drága életpárja, istápolója, gondozója, háztartás vezetője, színészlelkének józan esze kiegészítője, segítsége, egyetlen szerelme: az ő felesége fekszik már két esztendeje. Mások a tizenhétesztendőös szüzleány-ideáljukhoz irnak verseket, ő a hetvenesztendőös halottjához költött gyönyörű poémát, egy kötetnyit . . .

Dezséri! Fogalom a magyar művészetben, élő, eleven típus Erdélyben. Komor bika, lesütött fejü, mogorva, érdekes markáns, gyönyörű édes magyar fej a széleskarimájú fekete kalapja alatt, a horgolt nyakravalója és puha inggallérja fölött, a sötét felleghajtója keretében, furkós nagy botjával

Coty-Houbigant D. Orsay parfümök eredeti üvegben és kimér-
ve kaphatók: **Emke-drogéria** Piata Unirii,
Mátyás-tér 32.

szótlatlanul hajnalt, nyolcórai próbán . . . Nyiltszívű, aranykedélyű, vidám bohém: este, előadás után, pislogó mécsek világánál, Bányaiéknál, a Vashidon túl, Óvári Elemérék asztala mellett dalol, ha kell, anekdotázik régi pályatársakról, ragyog, mosolyog és koccint. Folynak a borocskák, pezsegnek a kedélyek, villognak a szemek, mulik az idő. — Hajnalodik és kéken józanlik be másnap a kis kocsmá apró ablakán. És nyolckor a próbán Dezséri az első, frissen borotválva, rövidrenyirt feje hidegvízben mosva, józanul, keményen; a szerepet ő tudja először és a legjobban és a próba pereg tovább. Ott az élő intelem, a példák példája, a lelkiösmeret szobra, a legelső élő magyar színész!

A cimborák alusszák a katzenjamert, a harminc, a negyvenéves asztaltársak fáradtan hortyognak ágyukon, mialatt ez a nagyszerű agg, mint a Bethlenbástya kompakt tornya, ébren van és vigyáz a kötelességére: a magáéra épügy, mint a másokéra.

Ugye erre is emlékszik kedves szerkesztő ur? És arra is, hogy este azután úgy játszott a színpadon, ahogy csak azok tudnak, akiknek az emléke elkísér bennünket pendelyes korunktól az agóniánkig. A Prielle Cornéliák, a Blahánék, a Szigeti Józsefek, a Dúsek, a Sauerék örökkévalóság-suhogású lelke ilyen. És ilyen Dezséri Gyuláé is, akinek Jókai Mór volt a keresztapja és útközben született a győr-pápai úton, mivel az édesanyja egy falusi tűzvésztől nagyon megijedt. Régi babonások már rendkívüli pályasorsot jövendőlték volna e körülményekből az ujszülöttnek és ime beteljesült a hit és lángok világításában született, a legnagyobb magyar író keresztapasága alatt fejlődő kis Dezséri Horváth Gyulából a legelső színművészek egyike lett, aki már réges-régen Pesten lehetne bármelyik színháznál, már régen rekordgázsit élvezne nyomoruságos pár száz korona havi „örökös tagsági díj” helyett, ha nem tekintené egyéni életkörülményeit, gusztusát, apró, igénytelen passzióit — mint hivatásához föltétlen szükséges melegágyat — annyira fontosnak, hogy a kedvükért lemondjon hű pénzről, szélesebbkörű dicsőségről, több újság magasztalásáról. Ő ember akar lenni elsősorban, mert csak az igazi ember lehet iga-

Lovag KOLLER
JÁNOSNÉ

IDEAL

HÖLGYFODRÁSZ és MANIKÜR-
SZALONJA (Egyetem-u. 1. alatt).

Vállalja a legtökéletesebb hajfestéseket és mindennemű hajmunkák művészi elkészítését.

zán művész is. Ő nem tud kilincselni, nem szeret érdekből ösmerkedni és csak azzal barátkozik meg, akihez a szíve húzza. Most föllépett nálunk a Nemzetiben. Ajándékba adott ennek a züllött, ennek a láncos-táncos, marakodó munkátlan, kapzsi, becsstelen fővárosnak, valamint Házsongárd-kertillatából, a Mátyás király szülőháza údsi kéményének a füstjéből; gazdagon megajándékozta a publikumot az ő nagy lelkének derűjével, szívének kedélyével, egyéniségének bűbájával. Ez a pompás, ez a friss színész, aki ma is pontosan megtanul egy szerepet egy délután és aki most lett pont hetven éves.

Hogy bántak el a régiek a hamis bírakkal?

Tegnap olvastam egy kis füzetet egy régi „Magyar Könyvtár”-ból. „Szemelvények a Gesta Romanorumból” a címe a füzetkének, melyet Haller János erdélyi főúr magyarra fordított két és félszáz évvel ezelőtt fogarasi várfoogságában. Ötszáz évvel ezelőtt divatos olvasmányok voltak persze latin eredetiben ezek a kis történetek s erkölcsnemesítő céllal olvasták őket. A szemelvények között találtam ezt a kis történetet:

A hamis bírákról.

Volt egy király, aki erős parancsolattal kihirdette, hogy minden bírák igazat ítélnének. Akik pedig az ellen cselekednének, kegyelem ne adatnék fejöknek. Egykor egyik bíró ajándéokra nézve hamis ítéletet tett; melyet megtudván a király, megparancsolta szolgáinak, hogy megnyuzzák a bírót és bőrével vonják bé az ítélszéket; hadd tanuljanak mások is arról és kövessenek igazságot. A király azon megnyuzott bírónak fiát rendeli ítéző bírónak, mondván néki: „Ülj az apád bőrével béborított székbe és ítéld az én népemet; ha valaki ajándékkal kényszerít téged, el akarván fordítani az igazság mellől elmédet, tekints a székre olyankor és jusson eszedbe az apád esete, hogy rajtad is hasonló dolog ne történjék.”

Papirkereskedők figyel-
mébel! Minden fajta
papírt és írószert kaphat

METEOR

papírnagykereskedésében,
Cluj (Kolozsvar) 32
Piata Unirii No.

Amerika-láz

Amint a Monostori-úton ballagok a lakáshivatal felé, mindjárt az utca elején szemembe ötlött egy összeverődött embercsoport.

— Na, itt osztanak valamit. Vagy pedig ide helyezték át a lakáshivatal egy részét. Mert hol is lehet ma Kolozsvárt máshol csődület?

És minthogy kíváncsi természetű vagyok, megszorítottam az ácsorgók számát eggyel. És megkérdeztem az egyik kitartóan álló szomszédomtól, hogy miért várnak itt künn, ebben a hidegben.

— Ugy hallottuk, hogy az amerikai misszió ide fog megszállani. Az, amelyik embereket visz ki Argentínába.

Közbeszól egy másik.

— Erős a gyanum, hogy ez is csak amerikázás. Nem lesz ebből semmi.

De az első erősen védi az amerikaiakat.

— Még pénzt is adnak. 2000 leit az utiköltségen kívül.

Egy másik kis csoporthoz megyek.

— Hát mit csináljak itt? hallom egy hivatalnok külsejű ácsorgótól. Megtanultam a lakatosságot. Ott megbecsülik a munkát.

— Nekem ott a férjem már nyolc éve.

— Csak megélünk, valahogy. University Library Cluj

És mindegyiknek a szemében ég a járványszerűen fellépett Amerika-láz. Félénk emberek, akik még a vonaton is tengeri betegséget kaptak, most könnyű lélekkel, ifju hevüléssel készek azonnal is kimenni a dollárok hazájába.

Legtöbb köztük talán a vasutas. Ugy látszik, hogy ezek az örökké utazó emberek úgy gondolnak az oceánokkal elválasztott új világra, mint valami új állomásra, hová beosztották őket.

Sokan, — különösen egyetemi hallgatók, — nem várják be az állítólagos missziót, hanem maguk futkosnak útlevélért a belügyi reszorttól a különböző konzulátusokig.

Nem akarjuk őket lebeszélni lázas terveikről, hiába is tennők. Lesznek, akikre csakugyan rámosolyog majd a leghatalmasabb ur, a pénz eltető napsugara, de még többen lesznek azok, akik csalódottan és fáradt testtel fognak visszavánszorogni erre a földre, melyet most könnyű szívvel elhagynak.

(d. e.)

WINKLER kávéház Strada N. Jorga (Iókai-u.) 4 alatt

Reggeli és uzsonnakávé, színházi vacsora;
esténként elsőrendű cigányzene hangversenyez. — Pontos,
figyelmes kiszolgálás.

Heltai Jenő kis meséiből

Most jelent meg Budapesten a ragyogó tollu *Heltai Jenőnek A kis meséskönyve* című kötete. Ide még nem jutott el a könyv, melyben száznál több kis mese sorakozik egymás mellé, száznál több kis mestermű, rémekbe készült darabjai annak a műfajnak, amelyet a tizennyolcadik századbeli Franciaország kedvelt különösképpen, de művészibbé nem csiszolt azoknál az irodalmi miniatűröknél, amelyekkel a magyar író gazdagította közönségét. Bő lelemény, öntudatos és biztos szerkesztési készség, finomság, arany derű, mély humor, ragyogó szellem és igazi bölcsesség megnyilatkozásai ezek az apró történetek. Mutatványul közlünk néhányat a *Tükör* olvasóinak.

Gentleman.

Az előkelő mágán egyedül volt és rettenetesen unatkozott. Nem tudott mihez fogni, tehát egyéb szórakozás híján, elkezdett önmagával mackózni. Korrektül és finoman játszott, mint mindig és nemsokára elnyert saját magától harmincezer koronát.

Mikor már ötvenezer koronát veszített, bosszantani kezdte a dolog és „Dupla vagy semmi!” kiáltással újra osztott. Ez alkalommal véletlenül úgy adta le képzelt ellenfelének a kártyát, hogy látta. Ellenfelének hete volt. Azután megnézte saját kártyáját és minthogy csak hatja volt, bevágott. Annál is inkább, mert a következő kártyát már előbb már begörbítette és így tudta, hogy a pikk hármas. A mágásnak kilenc volt és visszanyerte az ötvenezer koronát.

Ennek nagyon megörült, de azután hirtelen elkomorodott.

— Hisz én csaltam! — mondta megvetéssel.
És főbelötte magát.

Orvosi tanács.

Egy fiatalember olyan mértéktelenül ivott, hogy a közkeletű szerek már egyáltalán nem izgatták. Ráfanyalodott a petroleumivásra. Azonban, — ahogy lelkiismeretes emberhez

„ERDAL“ cipőkrém, cigarettapapír és egyéb
külföldi áruk állandóan raktáron
SALAMON JAKAB és TSA cégnél (Buchwald J.-féle üzlet;
Piata Mihailu Viteazul (Széchenyi-tér) 34. — Főüzlet: Torda.

illik, — előbb megkérdezte orvosát, helyesli-e ezt az új italajtát?

— Ihatja egész bátran, — mondta az orvos, — de óvakodjék attól, hogy égő gyufát nyeljen rá.

A legszerényebb.

— Mindnyájunk közt a jó Isten a legszerényebb — mondta Pikkoló mester, az utcák bölcse. — Mindentűt jelen van, de azért még sohasem olvastuk nevét a jelen voltak névsorában.

A szamár és a rózsza.

A szamár betévedt a virágoskertbe, ahol buján pompázott a rózsatő. A szamár megállt a rózsatő előtt és elgondolkozott.

— Ez hát a rózsza, amelyért az emberek annyira rajonganak, — mondta. Kíváncsian letépte a rózsát és megette.

— Ez az? — mondta aztán kiábrándulva. — Ettem már jobbat is.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az állatkertből.

Az állatkert majomketrecében rosszkedvűen, álmosan gubbasztott egy sereg majom.

— Mindig ilyen szomorú és kihalt volt ez az emberkert? — kérdi egy újszülött kis majom.

— Ó dehogy! — mondja az apa búsan. — Még csak

Cimtáblákat, mindenféle mázolóást, zománcozást legtartósabban készít **Balogh,** Str. Regina Maria (v. Deák F.-utca) 7.

Megnyílt! POLACSEK TESTVÉREK Megnyílt!
Cal. Victoriei 5 bőrkereskedése Cluj (Kolozsvár) v. Kossuth L.-u. 5

egypár év előtt is egészen más világ jártá itt. Minden délután halálra kacagtuk magunkat azon a sok-sok ostobaságon és furcsa mókán, amivel ezek a különös emberek szórákoztatni iparkodtak minket.

A két sziget.

A nagy óceánjáró hajó a két sziget közelében sziklába ütdődött és rettenetes léket kapott. A hajó mindenestől el-súlyodt, nem maradt meg belőle csak két matróz : egy öreg, meg egy fiatal. Ezek ketten erős karral úsztak a két sziget felé.

Hires sziget volt ez a kettő. Az egyik az asszonyok szigete volt : nem élt a szigeten más, csak asszony. A másik sziget az emberevőké volt. Az asszonyok szigete nyájas és mosolygó volt, a paradicsom minden bájával ékes. Az ember-evők szigete zordon volt és félelmetes, a parton fehér koponyák vic-sorították fogukat azokra a boldogtalanokra, akiket rossz sorsuk odavetett.

A két matróz elvált egymástól. A fiatal boldogan az

BCU Cluj / Central University Library Cluj

nul, talán olvas. De meglát-szik rajta, hogy jóleső érzés-sel szívja magába minden tágja a meleget, sovány táp-lálékul vacogó éjszakákra.

A villanyosszellőztető mo-noton hangon berreg és rossz

rekettyengetek pedig vic-cekkel és pletykákkal traktrál-ják egymást és közben tiszta kötőt váltanak.

Majd egy természetes szolgálóleány végigsepri a termet és székek dőlnek márványszéli asztalokhoz, ami annyit jelent,

„ARDELEANA“

Interprindere de Export-Import (Export-Import vállalat)

--

A R A D

--

hogy *letoglatva*. Az egyik pincér karcsunyaku boros-üvegeket sorakoztat egymás mellé, amelyek már várják a borozniakaró vendégeket. A sarokban a cimbalomterpesz-kedik letakarva és a nagy-böggő méltóságteljesen hátat fordít a világnak.

Vacsora után a felirónő visszaül a trónjára és vállalkozóan mélyeszti az ember szemébe a tekintetét.

A pikkoló naiv őszinteséggel leplezi le a főnök urat a felirónő előtt, halkan összekacagnak s azután a kisfiu továbbmegy.

Közben az idő lassan telik. A felirónő az üres tearumos üveget töltögeti. A rum minőségére azonban a főnök úr is kíváncsi, tehát huz belőle egy kóstolót. A többi a te teádhoz adták, jámbor embertársam, aki erről persze mit sem sejtessz. Szolgáljon azonban megnyugtatóul az, hogy a főnök úr megelégedett arca jónak minősítette a rumot.

Most már vendégek szál-lingóznak befelé. A szellőztető is elhallgatott. És ahogy nyolc felé ballag az óra mutatója,

felgyul a kávéház minden vilanykörtéje. A cigányok is jönnek.

Az érkező vendégek előtt a tulajdonos tiszteletteljesen hajbókol s közben a kezeit dörzsöli. Kevéssel nyolc után, amikor már meglehetősen sokan vannak, kóstolónak tüntetőleg hangolnak a cigányok. Mélyen dörög a nagy-böggő és vékony hangon cin-cognak a hegedűk és a cimbalom.

Megérkezik az estéli felirónő is. Felváltja a nappalit, aki kifelé menet még visszaküld egy pillantást, azután végleg távozik — egyedül.

Pontban félkilenckor rázendít a muzsika, a fiatal primás öntelt mosollyal kezeli a vonót és a zene hangjai mellett megkezdődik az esti kávéházi élet.

S néhány óra múlva, zárórákor eldobott cigarettavégek, szivarcsutkák a földön, elázott asszonyok és urak, a levegőben borszag és fojtó füst; a pincérek kilökik a vendégeket s ismét működni kezd a kávéház géptüdeje: a ventilátor... (f.)

Erdélyben és Bánátban mindenütt kapható a

„TÜKÖR“

Ára: helyben, vidéken és 3 lei.

::: Bukarestben kapható a HERZ hírlapirodában. :::

Ezek miből élnek?

Évek óta ismerek egy pár embert Kolozsváron, akikről senki sem tudja, hogy tulajdonképpen miből élnek. Nagyszerűen öltözködnek, jó társaságba járnak, bár senki sem tudná megmondani, hogy kerülték oda, készpénzzel fizetnek, de azért egyik bank sem fogadna el tőlük egy ötszáz leies váltót, mindenütt láthatni őket, a premiereken, a tennispályákon, a korzón, a Laydánál uzsonnakor, szóval a város eseményeinek központjában élnek, de semmi kimutatható foglalkozásuk nincs.

Világvárosokban az ilyen életművészek, mert ez a titulus illik rájuk a legjobban, százával élnek s csak néha egy-egy csunya botrány kapcsán kerül ki az utcára parfümös, keményinges, jólvasalt életük titka, de egy kisvárosban, mint Kolozsvár, mely tulajdonképpen öt nagy utcából áll, nagyon is feltűnő az ilyen uri csavargók élete. Igaz viszont, hogy a kisváros jó talaj számukra, az emberek itt naivabbak, a nők, akik inkább falusiak, mint nagyvárosiak, rendszeresen bedőlnek egy fölényes és vakmerő szerelmi v. llozásnak. Az ilyen karrier pedig a nőnél kezdődik, ha sikerült egy urinót kompromittálni, könnyebb a leleplezés és biztos a könnyű, gondtalan megélhetés.

Egy pár ilyen uri strici évek óta grasszál Kolozsváron és senki sem leleplezte le őket. A háboru alatt valahogy megszokták az emberek, hogy könnyen jön a pénz, ha nem is mindenkinek, de a szerencséseeknek... Egy irigy kifakadással, vagy bosszus kézlegyintéssel intézik el mások ezreseinek eredetét. A „háborus karrierek“ között eltűntek ezek az alakok is, akik egyhez kitűnően értenek: önmaguk adminisztrálásához.

De nemcsak egyes emberek élnek ma így Kolozsváron, mikor napról-napra több a munkanélküli s egyre rettenetesebb a becsületes megélhetés, hanem familiák is, ahol „a még mindig szép“ mama a lányával együtt szokott mindenütt mutatkozni. Ezeknek az életmódjuk, költekezésük még fel-tűnőbb.

... Ha egyszer valaki összeseperné azt a sok piszkot és szennyet, ami ezeknek az uracsoknak és lányos mamáknak élete körül felgyűlt, szekérszámra lehetne hordani...

Megnyílt! a „Központi“ szálloda téli kerthelyisége Megnyílt!

Gyümölcsvásár

Gyenge ebédem volt, hát úgy 3 óra felé alaposan megéheztem. Leszaladtam a Széchenyi-térre s miután a szemét és trágya-Szaharán átvergődtem egyik kofától a másikhoz, végre megtetszett nekem egy ájtatos arcu, imákat mormoló néni és egyenesen hozzáléptem.

Előbb szemlét tartottam a csalogató mosolygású gyümölcs felett. Volt ott alma, körte, szőlő, dió. De egy csöppet sem volt gusztusos, hogy a meglehetősen maszatos szőlő felett egész raja zümmögött a legyeknek és méheknek meg más bogaraknak. És az asszony annyira belemerült ájtatos imáinak a mormolásába, hogy el se hessegette őket. Még akkor sem szakította félbe fohászkodását, ha kétes tisztaságú emberek sörbe végigtapogatták a gyümölcsöt, anélkül, hogy vásároltak volna.

Engem is csak háromszori megszólításomra vett észre. Rámemelte égszínkép szemét a szűz Máriát is megszágyonító ártatlansággal és mennyei hangon kínálta áruját.

— Tessék venni belőle. Nagyon finom pármént alma, vajonc körte és muskotály szőlő, friss, papírhéjú dió.

— Hogy adja a szőlőt?

— A fekete hat lé, a fehér pedig nyolc. Melyikből tetszik?

Egyikből sem tetszett, mert egy cseppet sem volt gusztifőző a mocskos szőlőt csak nézni is. Az öt-hat csomó apró almára sandítottam. Mindegyikben 3- 4 kicsiny, zöld, vackoralaku almakorcs.

— És ez mennyi?

— Egy lé.

— És az, ami a kosárban van?

— Egy lé darabja.

Majdnem imára fakadtam én is. Mig más városokban már a disznók sem eszik az almát, itt négy lelével árulják városszerte s ennek a madonnaetekintető hölgynek volt szemtelensége egy leut kérni egy darab almaért.

Ott hagytam. Veszek egy kis sült gesztenyét inkább. Vásároltam is egy féllitert három leiért. Hanem amikor hozzá

Régi képeket, szőnyegeket és műtárgyakat vesz és elad a

Grätz féle műkereskedés, Piata Unirei (volt Mátyás király-tér) 8.

Sándor Testvérek

kötött, szövött és rövidárak raktára. Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 13.

akartam fogni a lakmározáshoz, undorodva rázkódtam össze s úgy eldobtam a szép, kövér gesztenyét, hogy nagyot kopant egy kirakat üvegtábláján. Ugyanis a kettéharapott szem rothadt belsejéből egy elevenen rostélyossá sült pondró mumiája bujt elő bosszuért kiáltva az egekre.

Bosszusan haraptam a másodikba. Ez is rothadt. Azután a harmadik, ötödik, huszadik gesztenyét dobtam el egymásután. Mind rossz volt. Végre talán az utolsó két szem teljesen ép, csak sületlen volt.

Előbb dühöngtem egy kissé, de mégis megnyugodtam a megváltozhatatlanban.

Egy hasznom mindenesetre volt a dologból. Csíráltam lakmározásomból egy riportot. (d.)

□□□□

□□□□

Ilyen az élet . . .

— Kis fotografiák —

Minden kornak megvannak a maga eszméi, amelyek döntő befolyással vannak az emberek gondolkozására. Ha a múlt században valaki lakáshivatalról beszélt volna, egyszerűen kinevették volna. Mig ma oly megszokott valamivé vált már, hogy talán már nem is tudnánk el lenni nélküle . . .

A lakáshivatalban ember ember hátán. Távolabb egyetlen egy pad. Azon, többek között, egy anya a körülbelül négy éves gyermekével. Ugy 11 óra körül a gyermek megunt már az ácsorgást és türelmetlen hangon kérdi anyjától:

— Anyus, miért is van lakáshivatal?

A nő mosolyogva magyarázza meg gyermekének a hivatal rendeltetését; de ez továbbá kérdez.

— És miért kell itt annyit várni?

Az anyja felsóhajt.

— Azt én is szeretném tudni.

*

Egy faluról ideszakadt cseléd a nagyságával való beszélgetés során habozva néz rá.

Pontos kiszolgálás mellett és olcsón csakis a **Nemes Mihály étteremben** lehet étkezni. Elsőrendű fajborok. Szíves pártfogást kér: a tulajdonos, Bartha Miklós-utca 4. szám.

FARKAS cipőüzlete Str. Maria Regina 2., Deák Ferenc-utca (Városház-épület).
Cipőkülönlegességek legolcsóbb beszerzési forrása! Szolid árak!

— Nagyságos asszony . . . sokszor akartam már megkérdezni, de szégyeltem magam. Mit jelent az, ha valakiről azt mondják, hogy hadimilliomos?

(Boldog naivság, amely még ma sem tudja, hogy mi az a hadimilliomos!)

— Miért kérdi? kérdezte vissza az úrnő, miután megmondta a szó jelentését.

Mert a gazdámról, a Grünről mondták mindig, hogy hadimili. S én úgy égtem a kíváncsiságtól, hogy megtudjam, mi az . . . De szégyeltem . . .

*

Ujabban a leiről alkotott fogalmak dominálják a közszellemet. Legtöbb ember, konzervatív módon, így gondolkozik: egy leu — egy forint. Így aztán egyes cikkeknek még magasabb az ára, mint a korona-világban.

Egy üzletben tanuja voltam az alábbi jellemző esetnek.

Intelligens arcu ember kalapot akar vásárolni. Miután hosszabb és az üzlettulajdonos által rossz szemmel nézett válogatás után kiszemelte az egyiket, bizonytalan hangon kockáztatja meg a kérdést.

— Mi az ára?

— 220 lei.

— Az sok.

— Hja, a liba is drága.

(Muszáj Önnek libahúst ennie?)

— De kérem Bécsben a lei már hét korona s egy elsőrendű olasz kalap 500 korona, vagyis 71 lei. Tehát három kalapot vehetek annyi pénzen, amit Ön egyért kér.

— Kedves uram, ne rabolja a drága időt, vagy vegye meg a kalapot, vagy ha nem tetszik, menjen Bécsbe. Alászolgája! .

*

Mindenki tapasztalhatta, hogy rengeteg a nyomorék, a koldus. Utón-uffélen láthatni egy lábú, vagy félkezü, vak, vagy természetellenesen eltorzult kéregetőt. Legtöbbjükön kopott munda és egy-két vitézségi érem. Százan is elmennek mellettük anélkül, hogy egy vasat is adnának nekik.

Megnyílt a Brassai-utca 7. sz. a. az „Express“

amerikai rendszerű férfi és nő gyorsvasaló, javító és tisztító szabóüzlet. Mértékszerű megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Műtömések és fordítások szakszerűen végeztetnek. Dávid József.

Uri szabóság!

Amerikai rendszer!

Viszont a multkor — se szó, se beszéd — hozzám lép a Metropolisban egy jobb külsejű ember és kér, hogy gyűjtsék valamit. Előadott nekem egy hosszú és megindító rémregényt és hogy szabaduljak tőle, megígértem neki, bár nem kecsegtethettem kiváló eredménnyel.

Este yalami 92 korónával mentem vissza a kávéházba, Az emberem már várt — egy palack bor mellett.

Roppantul bosszantott a dolog. Mikor kérdőrevontam, gögösen felállott és végigmért.

— Uram, én csak arra kértem Önt, hogy gyűjtsön nekem, de nem, hogy gyámkodjék felettem.

A pénzt odaadtam egy éppen ott kolduló öregembernek és leültem egy sarokasztalhoz és onnan lestem a pasasomat.

Mikor fizetésre került a sor, láttam, hogy egy ropogós ezrest adott át az asztal alatt a pincérnek.

Nem akartam kázust csinálni a dologból. Hagytam, hogy menjen az ördögbe. Előbb-utóbb úgyis horogra kerül.

(d.)

□□□□

□□□□

Keresztési úrnak rektifikáció kell

A minap bennjárt szerkesztőségünkben *Keresztési* úr, a cukrász és elpanaszolta, hogy az a cikk, amely róla a „Tükör“-ben megjelent, nem igaz. Mi, akik az esetleges tévedésen alapuló tudósításainkat mindig készek vagyunk rektifikálni, időt szakítottunk arra, hogy még egyszer és alaposan foglalkozzunk *Keresztési* cukrász tanoncnevelési módszereivel.

Megállapíthatjuk azonban, hogy újabb kutatásunk eredményei éppen nem úgy festenek, mintha *Keresztési* úr ártatlan voltát akarnák bizonyítani. Sőt, eddigi információinkat nemcsak hogy megerősítik, hanem ki is bővítik. És mivel *Keresztési* úrnak rektifikáció kellett, hát ime az elégtétel.

Szives utbaigazítása alapján munkatársunk felkereste a szóbanforgó tanoncot, *Balog* Józsefet, aki Kovács és Cseke Honvéd-utca 36. szám alatt lakó cukrászokhoz ment. A fiú, kiről a házbeliek kijelentették, hogy nem normális, már vissza

d'Or Piata Unirii (v. Mátyás-tér) 5. d'Or

Török Sándor cukorka-gyártelepe Kriza-utca 6. és Pap-utca 30. szám alatt.

is tért Kereszteséhez. Helyette ott találtuk *Bálint* Andrást, aki együtt volt Baloggal Keresztesinél. És attól csinos dolgokat tudtunk meg.

Először is azt, hogy a téglalopás való. — Keresztesi csakugyan pénzzel küldte inasait az ipartestülethez és amikor nem akartak pénzért adni, azt parancsolta nekik, hogy hozzanak pénz nélkül. *Ugyszintén a színházi körtek ellopására is biztatta inasait, mert — ugymond — van a színháznak elég.*

Hogy verte őket, azt maga is bevallotta, de nem éppen csak amikor megérdemelték. Hanem olyankor verte őket, amikor leitta magát. És mivel majdnem mindig részeg volt, hát folyton verte őket. Igaz, hogy azután megcirógatta őket, hogy így, meg amúgy, nagyobb fizetést ad nekik és ne haragudjanak rá, mert hiszen szeretetből adja a veréseket.

A nevelés tökéletesbitése érdekében Keresztesi ur minden este megvárja, míg felesége lefekszik és mindenki az igazak álmába mélyed, azután felveri inasait és borért küldi őket (éjjel!). Majd máskor előveszi az Ó-Testamentumot és kenetteljes hangsúlyozással jámbor prédikációkat tart az álmukból fölzavart tanoncoknak, avagy operaáriákat gajdoltat a Jóskaival.

Az ilyesmit miatt azután állandó diplomáciai összeköttetésbe kerül a feleségével, aki már egyszer becsukatta az elmeegógyintézetbe és azóta, ahogy innen kikerült, állandó családi jeleneteket sceniroznak a szomszédok inulattatására.

Hogy Keresztesi úr nem tartozik a normális emberek osztályába, még bizonyítják a következők is: Szombaton mult egy hete, hogy az említett két tanoncot megverte, amiért nem akartak kimenni a piacra tejet árulni. Válogatott szitkok és káromkodások kíséretében dobta oda nekik a szerződésüket, hogy menjenek... Másnap elment a Kovács és Csekénél levő fiukhoz és ott tanuk előtt kacagtatóan gyerekes módon kért tőlük bocsánatot és égre-földre esküdözött, hogy soha többé nem veri meg őket és csábítóbbnál csalogatóbb ígéretekkel igyekezett őket visszaédesgetni, ami csak félig sikerült, mert csak Balog Jóska ment vissza.

Igy néz ki a rektifikációja előbbi közleményünknek.

Fenyő és Braunfeld

ékszerészek, Piata Unirii 9. (Nagyfőzsde mellett). Vesszünk aranyat, ezüstöt és briliáns-árut a legmagasabb napi árrban.

A legszebb utcai ruhákat, kosztümöket, kabátokat, színházi belépőket, legprecízebb francia és angol munkákat a legújabb divat szerint készít: *Blau Mihály szalonja, Str. Iuliu Maniu (Szentegyház-u) 3.*

Levél a nénihez

A múlt pénteken délelőtt a rendőrségen az elnöki ügyosztály előtt egy darabka cédulát találtunk, melyet már végig tapostak a rendőrcsizmák. A kis cédula kedves jó néni kérdőjeles megszólítással egy háromsoros levelet tartalmazott s ezt a kis levélkét nem kézbesítette ki a posta, mert utközben valószínűleg — elveszett. Mivel nagyon fontosnak találtuk a levélke tartalmát, itt adjuk, hátha így mégis eljut a címzetthez, a kedves jó nénihez:

Kedves jó néni?

Nagyon szépen kérem hogy tesik visszavenni mert fel fogatam hogy nem liszek olyan rossz mert egészen meg javulok

Nagyon rossz voltam, vallja be a levél, kedves jó néni bocsásson meg, egészen megjavulok. Istenem, vajjon mi lehet az a nagy bűn, az a nagyon nagy bűn, amiért a néni haragszik s nem akarja visszavenni. . . . Lám, lám a rendőri riporter urak milyen megható riportot írnának az esetről, megtevédedt lány a rendőrségen fő és szigorú néni alcim alatt. Nagyon szépen kérjük mi is a nénit, tessék visszavenni a megtevédedt báránykát, nem lesz többet rossz, megjavul. Inkább mi is ügyelünk rá.

Ha beküld hetven leit,

három hónapig kapja házhöz szállítva,
vagy vidékre postán küldve a „Tükör”
és „Szinház és Társaság” hetilapokat.

*Hetven leiért 918 oldal olvasnivalót kap három
hónap alatt. Kiadóhivatal Cluj—Ko-
lozsvár, Str. J. Maniu (Szentegyház) 6.*

„ELITE” kávéház Str. Reg. Maria (Deák F.-u.) 2
Reggeli, uzsonnakávé, hideg buffet, színházi vacsora, valamint külön-
leges borok kaphatók; esténként elsőrendű zene. Pontos kiszolgálás.

CIGARETTA papír és hüvelyek—**Erdélyi Simon**
ben nagy raktár
papír, rövid és norinbergi áruk nagykereskedésében. Cluj (Ko-
lozsvár) Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca 37. szám.

Temetnek a hóstátiak

A bánatos harangszó belevész a város lüktető, profán zajába és míg falun talán a halott is meghallja amikor harangoznak, lent a Hóstátban az élők is csak a pap kenetes és siránkozóan szomorú hangjából gondolnak az elmúlásra, amellyel most szemtől-szembe állanak. Itt ott zokogások buggyannak fel öreg nénik és fiatal asszonyok ajkairól és kemény, erős férfiak küzködnek torokfojtogató sirással.

És a pap beszél. Sokszor elmondott szókat mond el nem tudom hányadszor. A szipogások és könnyecseppek között olyan furcsa egy-hangosabb szó, amiket önmagukról megfeledkezett, — életnek örvendő mondanak. Hőgyne, amikor itt most bánat barázdáz érzékeny lelkeket!

Szétnéznek a jelenlevők között és valahogy nagyon szokatlan a szememnek a *tarkaság*. Igen mert míg hóstáti magyarok szükséáru nadrágokban és fekete ujjasban vannak s a kezükben pörge-szélű kalapok, az asszonyokon és lányokon vasárnapi tarkaságu szoknyák és kendők színesednek. Alig-alig

van feketeruhás asszony. A mi szemünk pedig temetés-kor annyira hozzá van szokva a sötét színekhez. Hogy végefelé tart a pap a beszédében, két cigánybanda tagjai titokban hangolnak is. És amikor egy végső búcsuzó siránkozás sikolt fel a búcsuztató ajkakon és megindul a menet, rázendít a banda. Elöl két fekete zászló között a pap, utánuk a zene, azután a négylovas gyász-kocsi, amely közönbösen von-szolja szegény Szabó Erzsi fiatal asszonytestét, akit az öreg nénikék állítása szerint valami belső betegség ölt meg és akin még az operáció sem segített. A gyász-kocsi után a fiatal férj lép-et, melyen lehajtott fejjel.

Legvégül a tarka menet, közönbös szomorúsággal. És ahogy csöndesen végigmennek a Magyar-utcán és a Főtéren, mindenki megáll és nézi a sokszínű, szomorú menetet.

Már a harangszó is hallik egy kicsit és a Petőfi-utcai temető nemsokára magába-fogadja az új jövevényt.

A földgöröngyök dübörögve hullanak a koporsóra, jajongó asszony- és férfisírás... A hóstátiak temetnek... (f.)

Léb Fivérek

fűszer- és gyarmatárunagykereskedése P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 8

Egy uri csirkefogó

Mult számunkban levelet irtunk egy uri csirkefogóhoz, aki hónapokig munka helyett jóhiszemű emberek megpumpolásából és becsapásából élt. A derék fiatalember a New-York szállóban lakott, napjainak a kártya, nő, pezsgő adott szint és tartalmat, kivéve azokat az órákat, mikor a főhercegi élethez szükséges pénzt meg kellett szerezze. Ebben viszont már nem volt olyan válogatós, mint a pezsgőben és a szórakozásokban: akivel ma megismerkedett, attól a gazdag papájára való livatkozással pénzt csalt ki.

Cikkünk nagy érdeklődést keltett Kolozsváron, mindenki kíváncsi volt, hogy hívják ezt a csirkefogót. Nevét most sem írjuk ki teljesen, ezzel nem vele, hanem *Szilágy-megyében lakó családjával szemben akarunk kiméletesek lenni*. Nem lehetetlen ugyanis, hogy a családja, mely valóban gazdag, mégis rendezni fogja piszkos ügyeit s módot talál arra, hogy elzúllott csemetéjükből tisztességes embert csináljon.

P. úr viselt dolgairól multheti cikkünk óta érdekes adatokat tudtunk meg. Az elegáns csirkefogó a 17.000 koronáig becsapott „Mercur” cég könyvelőjének s bátyjának révén jutott be több intelligens családhoz. Így ismerkedett meg azzal a *Gyulai* urral is, akinek később levelet irt, hogy beszéljen a „Merkur” könyvelőjével és igyekezzen valami alapot találni a békés megegyezésre. De külön irt a becsapott könyvelőnek is.

A levél hangja és tartalma teljesen jellemzi ezt a szélhámost. Azt írja, hogy mikor elolvasta a kávéházban a „Tükör” cikkét, *forogni kezdett vele a kávéház*. — Kéri a könyvelőt, hogy adjon alkalmat, hogy még egyszer beszélhessen vele s könyörög, hogy ne adja át a hatóságnak. — Igéri, hogy *500 leies részletekben* ki fogja fizetni a 17 ezer

Rendkívül olcsó **425** lei egy öl első-
tűzifa házhoz **rendü** hasáb
szállítva **bükkfa.**

Megrendelhető és felviiágosítást nyújt: Közfogyasztási szövetke-
zet, Str. Memorandului (Unió-utca) 24. Szele Márton fűszerkeres-
kedés, Horosz Ignác divatkereskedés, Stief Jenő és Társa papír-
áruház, Somlyay Mihály üvegkereskedés, Fischbein
Ármin fűszerkereskedés, Ferenc J.-út.

koronát. Kéri, hogy keresse fel Viz-utca 8. szám alatti lakásán, ahol betegen fekszik. De a levele végén már azt írja, hogy ne ott keresse fel, mert már nincs meg a lakása (talán fizetni kellett?), hanem a „Pannonia” szálló 17-es számú szobájában találhatja meg.

Egyidejűleg Gyulai úrnak is írt, hogy térítse el a „Merkur” könyvelőjét a ránézve végzetes szándékától. Ez az ismerőse fel is kereste P. urat, de visszautasította a részlettörlesztési ajánlatát, mert a becsapott könyvelőnek szüksége van a pénzre. Azt a feltételt kötötte ki, hogy most fizesse ki az összeg felét, a többitől pedig adjon egy értékkel bíró kötelezvényt. P. azt ígérte, hogy hazautazik a papájához, akitől állítólag levelet kapott, hogy *„Pali, gyere haza. Minden meg van bocsátva. Pénz nem számít.”* A hitelezők olyan szemtelenek ugyan, hogy nem hisznek a levélben és a papa megbocsátásában, de mivel okosabbat egyelőre nem tehetnek, bevárják az utazás eredményét. P. el is utazott Kolozsvárról, állítólag nem is jön vissza erre a kellemetlen helyre, hanem a család megbízásából az öccse jön ide az ügyek elintézésére. Ha nem egyéb, annyi eredménye volt a „Tükör” cikkének, hogy Kolozsvár megszabadult egy szélhámostól. Sajnos, még mindig maradt itt elég.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az önérzetes tolvaj

Weisz Miksa ószerestől egy pár cipőt vett meg Balán Viktor cipészsegéd, de miután nem volt pénze, télikabátját adta zálogba a kereskedőnek, azzal a meghagyással, hogy ha megfizeti a cipőárát, köteles lesz a kereskedő a télikabátot visszaadni. Időközben beállott az ősz, hűvöse változott az idő és a cipészsegédet elfogta a yágy jó, meleg télikabátja után. Egy napon aztán, mikor az ószeres nem volt otthon, levelet írt a kereskedő utánzott írásával az otthon tartózkodó Weisznének. A levélben a férj kéri az

November 2, 3, 4-én a magyar nemzeti színházban fellép a legnagyobb magyar primaballerina:

J. Hudák Julia,

a chicagói Grand opera, a new-yorki

„Metropolitan” opera, a milanci „Scala”-színház stb. volt

== primaballerinája. :- Mérsékeltlen felemelt helyárak! ==

asszonyt, hogy adja ki a télikabátot, miután sürgősen szükséges. Az asszony nem bízott meg a levélben és nem adta ki a küldöncnek, hanem cselédjével küldte el urának. Az utközben várakozó Balán elfogta a cselédet és rábeszélte, hogy adja át neki a kabátot s ő majd továbbítani fogja. A cseléd jóhiszeműleg át is adta, de Balán nem tartotta be az ígétét, boldogan átölelte a kabátot s egyenesen haza tartott vele. Mikor az őszeres sietve ment visszakérni, Balánt már cserbe hagyta az emlékezőtehetsége s nem akart tudni a dologról semmit. Sőt még meg is sértődött és megfenyegette az őszerezt, hogy bepereli becsületsértésért. Weisz végre is a rendőrség közbenjárását kérte a kabátügyben.

Balán a rendőrségen is tagadta tettét. Nem akarta a cselédet felismerni és nem akart tudni a levélről sem. Végre is íráspróbát vettek tőle. Balán görbén, cikcakkosan írt, fantasztikus betűket talált ki s már majdnem sikerült félrevezetnie a rendőrséget, de nagy bosszuságára egy „z” betű elárulta. Szidta is magában a tanítómesterét, hogy miért nem a „z” betűnél kezdte vele az abécét. A tolvaj ellen most már két bizonyíték volt, egy „z” betű és a cseléd, de a rendőrség még mindig nem találta a vádat eléggé bebizonyítotttnak. Jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és a gyanúsítottat elengedték. Balán azt hitte, hogy már a kabátügy be van fejezve. Beleélt magál abba a tudatba, hogy ő ártatlan. S mint becsületes tolvajhoz illik, nem hagyta annyiba a dolgot, miután nem tudták rábizonyítani a vádat. Ügyvédet fogadott és beperelte becsületsértésért az őszerezt s egyuttal a kabátért kártérítést követelt. A rendőrség végre is kénytelen volt behatóbban foglalkozni a furcsa kabátüggyel. Nem kis fáradozás után *Fluerás* detektív megtalálta a kabátot Balán egyik barátjánál, akinél letétbe helyezte. Most már kiderült minden, a „z” betű nem hazudoil. Szép sorjában napvilágra került az általa elkövetett szélhámosságok egész sorozata. Nagy előszeretettel gyártotta a mások nevében írt leveleket s ezután kölcsönöket vett fel. Most a rendőrség cellájában gondolkodik azon, hogy vajjon bűnös-e ő, vagy pedig ártatlan ül.

Autógummik (legjobb márkák) minden mértékben kaphatók **Lőrincz Sándor** autómobilvállalatánál, Calea Regele Ferdinand (Ferencz J.-ut) 85. sz. Szakszerű javítások és autogénheggesztések rövid idő alatt készülnek

Az állatias péksegéd

Vannak emberek, akik csak bitorolják az emberi nevet. Gyalázatos tetteik csak ritkán derülnek ki, főleg azért, mert embertársaik csupán szégyenérzetből nem hozzák nyilvánosságra azokat s a társadalom diszes köntöskén ejtett piszkott inkább a hallgatás fátyolával igyekesnek eltakarni. Mi sem foglalkozunk szívesen az alábbi szégyenletes esettel, tudjuk hogy bármilyen finom tollal írnök is meg, egy szégyenfoltot hagyunk hátra a jelen idők krónikájában, de azt akarjuk, hogy az a szégyenfolt ott díszelgessen, mint ismeretőjel annak az embernek a homlokán, aki rövid büntetés után visszatér az emberek közé és megbecsülést fog magának követelni. Büntetni akarunk, mikor a nyilvánosság előtt leleplezzük azt az embert, aki előre megfontolt szándékkal, józan ésszel vetkezett ki emberi mivoltából.

Malthuber Antal szabómester, (Calea Reg. Ferdinand 121.) még három éves korában magához vette gondozásba P. Annát az állami gyermekmenhelyből. Csupán öt lei tartásdíjat kapott havonta az államtól és inkább jószívűségéből nevelte és gondozta a kisleányt, aki most tizenkét éves. Vigyázott rá és mint becsületes, tisztességes megőregedett ember, igyekezett feleségével együtt a kisleányt jó nevelésben részesíteni. Arra nem is gondolt, hogy akadhat olyan lelketlen ember, aki aljas merénylettel a fejletlen gyermeklánynak egész életét tönkre tegye. Junius hónapban egy este átküldte a kisleányt a Boldog utcai péküzletbe kenyérért. Az üzletben többen voltak és *Rácz* Miklós péksegéd, azzal az ürüggyel, hogy nem hozott elegendő pénzt, visszaküldte a kisleányt. Mikor a bentlevők eltávoztak, a péksegéd bezárta az utcai ajtót és a visszatérő leányt az udvar felőli ajtón eresztette be. Majd az udvari ajtót is bezárta és lehetlenné tette, hogy a lányka valamiképpen eltávozhassék. Ravaszán kieszelt, gyalázatos tettét most már akadálytalanul

Ivánfi Jenő és Társa

„Orient internacionális színházi, artista és irodalmi ügynökség“

Cluj—Kolozsvár, Str. Iuliu Maniu (Szentegyház-u.) 6.

Színházi és varieté megbízások gyors és pontos elintézése. Ó-Románia, Erdély és Bánát összes művészeinek nyilvántartása hivatalos lapjában, a „Színház és Társaság“-ban. — Színészek, artisták szerződtetése. — Irodalmi osztály. — Bohózatok, operettek, koncert számok, bluetek, drámetek, magánszámok közvetítése stb.

véghezvihette. Lefogta a kislányt és erőszakos módon megfertőzte. Majd gavallérosan két koronát adott a kislánynak és csak aztán engedte haza, miután a lányka megígérte, hogy az esetről senkinek sem fog szólni.

A kislány nem is szólt senkinek. Pár hét múlva azonban Malthuber Antalné észrevette, hogy a leány folyton sápadtabb lesz. Kérdőrevonta a leányt, aki csak hosszadalmas faggatás után vallotta be baját, de magát az okot továbbra is titkolta. Az asszony nem is sejtve a betegség eredetét, ápolni kezdte a gyermeket, rendszeresen megfürösztötte és bekötéseket alkalmazott. Dacára a hosszadalmas kezelésnek, javulás nem állott be, sőt a gyermek állapota folyton rosszabbra fordult. Mikor már lázas is kezdett lenni, elvitte a menhelyi orvoshoz, aki átküldte a gyermeket a klinika bőrgyógyászati osztályára, ahol kétségtelenül megállapították, hogy a kislány luetikus betegségben szenved. A lányka most már teljes egészében elmondta esetét, melynek alapján a nevelőanya feljelentést tett a rendőrségen a lelketlen péksegéd ellen. Hurducasiu csoportvezető defektív nyomozása során, a péksegéd bevallotta bűnét. Őt is orvosi vizsgálat alá vették és az eszközölt Wassermann-féle vérvizsgálat eredménye pozitív volt. Egyúttal beigazolást nyert az is, hogy az említett alkalommal fertőzte meg vérhajjal a lánykát. Ő maga 35 éves, felesége és gyermekei vannak. A kislányt most a klinikán ápolják, a lelketlen péksegéd ellen pedig az ügyészség megindította az eljárást.

Kis hírek

Emelkednek az árak, ezt lehet megállítani főleg a fűszer és csemegekereskedésekben a legfontosabbak közszükségleti cikkek árai úgy szállnak felfelé, hogy már repülőgépen sem lehetne nagyobb rekordot előidézni. Nem kell jós legyen az, aki megjövendöli, hogy egy-két hónap múlva (ha ezt a mesterséges és kapzsiságon kívül egyébbel nem indokolható áremelést le nem törik. *mindennek az lesz az ára leiben, ami koronában volt.* Ezt pedig megkell akadályozni. Egy pár tucat elvetemült, lelkiismeretlen emberről van szó, akiket gonosztevéként kell kezelni az államhatalomnak. Nem vagyunk barátai a lakás és üzletrekvirálásoknak, de azt mondjuk, hogy az *árdrágitókkal szemben ez lenne egyedüli védekezés.* A pénzbüntetést már annyira megszok-

ták, hogy úgyszólván bekalkuálják a kiadásaikba s a pénz-bírság nem lehet olyan magas, hogy még mindig ne keres-senek a vállalkozáson. De az üzlet és lakáselrekvirálás és internálás réme visszariasztaná a legbátrabb láncost és árdrágítót a harácsolástól. Tessék ezt a módszert kipróbálni. Erős kézzel, kiméleteilenül, *de igazságosan!*

Ernster úr étterme az árdrágításhoz. Ernster úr éttermét a Wesselényi-utcából sokan ismerik. A cégtábláján jókora héber betűkkel hirdeti az illetékeseknek, hogy náia szigoruan orthodox kóser minden.

Ez a három betű, mint rengeteg ismerősöm panaszaiból megállapítható, nem minden cél nélkül diszeleg a fir-mán. Ugyanis, míg a Gambinusban, vagy akármelyik más étkezdében 8—9 leiert kitűnően megebédelhet az ember, addig Ernster úr csekély 30 leit szed ugyanannyi és azonos fogásu ebédért. Vagyis háromszorosát a rendes napi áraknak.

Kissé érthetetlen az a merészség, amellyel Ernster úr megnyúzza vendégeit, mert tekintve, hogy a hús ára most lement és maximálva is volna, bátran nevezhetnők az ilyen eljárást árdrágításnak, noha egyes vendégei egyenesen rab-lásnak minősítik.

Igaz, a kóser ételek előállítása drágább és így a ke-resztény éttermek olcsóbban szolgálhatják ki vendégeiket, de nem lehet elfelejteni, *hogy 9 leitől 30-ig kereken 21 lei differencia van.* És ha számolni kezdünk, könnyen kikalku-lálhatjuk azt a legmagasabb összeget, amit Ernster úrnak joga van követelnie.

Egy kg. kóser hús 16 lei. Ezt négy adagba osztva (mert azt Ernster úr sem állithatja, hogy egy adag hús nála több 25 dekánál), egy részre esik 4 lei. Hozzászámítva 50% nyereséget fáradságának honorálása címén (remélhetőleg, elég?), kitesz tehát 6 leit. Ehez járul leves, mondjuk, 2 lei; főzelék 3, kenyér 1 és sütemény 3 lei. Milyen cimen és jogn szedi Ernster úr a többi 10—15 leit? Talán azért a három betűért, amellyel fennen hirdeti kóser voltát? Pedig nem is olyan kóser Ön, amilyennek kikiáltatja magát. Mert ha Ön olyan nagyon büszke vallásos voltára, *miért fogadja el szombati vendégeitől a pénzt rögtön étkezés után?* Ez még ugy se kóser dolog, ha egy másik szobában folyik is le a pénzügyi tranzakció.

„Mercur“ vegyipari gyár ajánlja békeidőbeli sárga és fekete kocsikenőcseit és TOWOTTE savmentesített gépszirját. — Gyár: Kriza-utca 4.

Csupa érdekesség a „Szinház és Társaság” szombaton, e hó 30-án megjelenő száma. A magyar színészet atyjáról, a nagy Wesselényiről közöl tanulmányt, hozza a legfrissebb budapesti színházi híreket, Táray Ferencné ki-tűnő novelláját, tudósítást közöl nemcsak a kolozsvári, hanem az összes erdélyi és bánáti színházak életéről. Kabaré rovata is rendkívül bő s minden erdélyi színészt és artistát érdekel az „Ivánfi Jenő és Társa” ügynökségének hivatalos közleményei. Az élénken szerkesztett 36 oldalos lap kiállítása is igen megnyerő és tetszetős. A „Szinház és Társaság” példányonkénti ára helyben, vidéken és pályaudvarokon 3 lei. Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Juliu Maniu (Szentegyház-u.) 6.

Mit lehet és mit nem lehet kapni a trafikokban?

Hajdanában a fenti kérdés egyszerűen nevetségesen hangzott volna. Ma azonban már megszoktuk a változásokat s így semmit sem tartunk meglepőnek. Mert mit lehet ma kapni a trafikokban?

Ujságot? Ha még nem fogyott ki.

Bélyeggyűjteményt, nevetségesen drágán. Pénzragasztót, sőt az egyik főtéri trafiknak a kirakatában nyakkendők vannak kiállítva, minden valószínűség szerint eladás céljából.

De mit nem lehet kapni a trafikokban?

Elsősorban is szivart, dohányt, postabélyeget és levelezőlapot. Gyufát és még sok mindent, ami kéne.

Igy hát nem is szabad csodálkoznunk azon, ha a trafikosok nyakkendő és külföldi levélbélyeg kereskedőknek csapnak fel. Elvégre is valamiből élni kell.

Egy mázsa fa 50—55 lei. A „Tükör” dicsekvés nélkül elmondhatja magáról, hogy többet foglalkozott a fakérdéssel, mint az illetékes körök. Még a nyáron felhívtuk a város figyelmét, hogy gondoskodjék a szegény néposztálynak tüzelőfával való ellátásáról. Ebből azonban semmi sem lett. A nyáron legfeljebb a gazdagok látták el magukat fával s a szegény osztály most, a tél előtt teljesen ki van szolgáltatva az uzsorásoknak.

Amikor a korona becseréléskor leiban mindennek megállapították az árát, legjobban megtámadva érezték magukat a fások. Felhördültek, mint akinek vasmarokkal szorongatják a torkát, sirtak, jajgattak és boldogan adtak volna tul a fán métermázsánként, maximum 30 leies árban is.

De ahogy a maximálási rendelet jobblétre szenderült,

a fások egyszerre elfeledték minden fohászukat és ma az a helyzet, hogy kicsiben 50—55 lei egy mázsa, talán tulajdonképpen „felaprózott” vizes fának az ára.

A hadimilliomosoknál, dacára a pénzhiánynak, nem jelent valami borzasztót ez a szám, de mit csináljon a szegény középosztály, az a középosztály, amely mindig a legtöbbet szenvedett és fog szenvedni? Mit csináljon a százával ideözönlött egyetemi hallgatóság és az a sok kisexistencia, akik mind-mind épúgy szeretnének meleg szobában lenni, mint a fások?

Ismerjük a megokolásokat. A rossz szállítási viszonyok. Ez lehet igaz, de annyira mégsem, hogy egy mázsa fának az ára 50—55 leire rugjon.

Hó. Tegnap még kacérkodón csillant meg a haladó őszi napsugár fényesrecsiszolt kirakatüvegeken és ma a koránébredő szem lassan hulldogáló hókristályokat látott szál-lingózni.

— Október és máris itt a tél, — sóhajlottak a fában szűkölködők.

— Nagyszerű — ujjongtak a gyermekek, mert a képzeletükben felrajzoltak gyermekörvendezetteti téli örömek.

A hókristályok pedig egykedvűen gyűltek a szintelen háztetőkön és közömbösen olvadtak el az utca kövezetén.

De ahogy közeledett a dél, talán a fázók és nyomorgók titkos könyörgésére, meggondolta magát az idő és a koraszülött havazás megállt.

És délután már locs-pocs, kis sáros tócsák barnál-lottak forgalmas és nem forgalmas utcákon. Volt tél, nincs tél, vajjon hányan örvendenek ennek és hányan busulnak?

A törlőrongy, mint a köztisztaság szimbóluma. Már többször megesett velem és másokkal is, hogy amint gondtalanul, vagy nagyon is elgondolkozva haladtam a reggeli órákban ébredni kezdő város utcáin, a fejem felett gyanus, ostopattogatáshoz hasonló zajt hallottam.

Kíváncsian emelem fel messzelátószerűen a szememet és megbotránkozva fedezem fel, hogy egy szobalány rázza portörli rongyát a nyakam közé, közben pedig a szemközi járdán álldogáló katonával kacérkodik.

Mikor bosszus tekintetemet észrevette, a szemembe kacagott és tovább rázta a rongyot. Ez a kis eset, amely naponta számtalanszor megtörténik, idillnek megjárja, de annál kevésbé lehet összhangban a köztisztasággal, no meg a járókelők testi épségével.

Nagy Miklós és Komjátszeghy Lajos **étterme, bor- és sörcsarnoka** Piata Unirii, (Mátyás-tér) 24 volt „Gambrinus” ujonnan átalakítva. — Szíves pártfogást kérnek a tulajdonosok.

Széchenyi áruháza Rövid, papir és norinbergi áruk raktára Cluj (Kolozsvár), Piata M. Viteazul 49.

Londonból, Leonard J. Martin világhírű gyárostól legfinomabb női kelengyékre alkalmas **lenvásznak** érkeztek. Klárusítása a mai napon hallatlan olcsó árak -:- mellett megkezdődött.

Nagy Occassio Árúsítás Dick Jakab és Fia Str. Regina Maria (Deák F.-utca) 5.

SIMON M. LAJOS
uri szabó üzlete, Str. N. Jorga (v. Jókai-u.) 11.

Gajzágó Márton műköszörűs, késes, műszerész Kinizsi-utca 5. sz. [Óvár], hol minden e szakba vágó munka szakszerűen és jutányosan elkészül. Speciál hajnyírógépfénés.

JAKAB ERNŐ fűszer- és csemege kereskedése, Str. Nicolae Jorga, 5. Jókai-utca, szám 5. Ujonnan érkezett gyarmat és fűszerárak, jutányos árban kapható.

Törött aranyat és ezüstöt, valamint brilliáns köveket legmagasabb árban vesz: **GRÜNFELD JÓZSEF** brás és ékszerész Calea Regete Ferdinand (Wesselényi-út) 21.

OTTHON-kávéház Dávid Ferencz-u. 16. (Tűzoltót. szemben)
Kitűnő színházi vacsora, elsőrendű borok, pompás reggeli és uzsona-kávé. Pontos kiszolgálás. Mély tisztelettel; **CZERJÉK HERMÁN** kávé.

Baumzweig Samu ajánlja kézimunka cipőit. Bármily nagyságban kaphatók. (Postával szemben.)

FRIEDMANN („Az Est”) hírlapiroda és könyvkereskedés, Kolozsvár Piata Unirii (Mátyás király-tér) 26. Az összes napi- és hetilapok elárúsítóheije.

Szörmekabátok és szörmedivat újdonságok dus választékban érkeztek **DÉRI LAJOS** szücsmesterhez Str. Memorandului 3

Lichtmann József bakancs és munkáscipő készítő Calea Reg. Ferdinand 85

Tűzifát vagon és öl tételben, ugyszintén **vágott tűzifát** is bármilyen minőségben és mennyiségben legolcsóbban házhoz szállít: Erdélyi Tűzifaorgalmi R.-T. Megrendelési iroda: Mátyás kir.-utca 1.

Megérkeztek az őszi és téli szezon divatkülönlegességei szövetekben, bársonyokban, selymekben és flanelekben

Grünwald és Steiner női divatáruháza

Piata Unirii 12 (volt Mátyás király-tér. -:- SZOLID ÁRAK!

utca 17 szám alatt, a vasúti állomással szemben levő faterlepen.
oltcső áron kapható HOLDER MIKSA fatermelő, Kemény Gábor-
denfele építő, asztalosárú és építkezési anyag
aprítva, ől és waggontelekekben, valamint min-
Elsőrendű Tűzifa

Benzin, olaj, autogummi felszerelések nagy raktára

Telefon 270.

B L A G A E M I L

Telefon 270

Cluj, Piata Stefan cel mare (volt Hunyadi-tér) 17.

Francia és angol parfümök, cosmetikai cikkek nagy választékban

László és Társa ILLATSZERTÁRA.

Piata Unirii (Mátyás király-tér) 12. szám, (a volt Bittó helyiségében).

Schreiber Márton

liszt és terménykereskedő
Calea Reg. Ferdinand 127.

Kosztüm, estélyi és utcai ruhák készítő-
estélyi hozott kelméből is elvállal Pollátsek Béla modelláruháza
(v. Unió-u. 13.), hol a bécsi divat legújabb kreációi állandóan raktáron
vannak. Dus választék szövetekben, selymekben, bársonyokban stb.
Str. Memorand.

AUSLÄNDER LAJOS Piata Mihai Viteazul 39.
(volt Széchenyi-tér.) Tűzálló főzőedények, kávé-
házi és vendéglői üvegáruk nagy raktára.

Kitűnő, jó fehér- és Szántai péksége süt. Árkedvezményt ad a
barna házikenyeret viszontelárusítóknak.
Krizbai-utca 15. szám. Telefon (bekapcsolva) 9-15.

Csák János mechanikus, I. C. Bratianu (Király-u.)
31. Automobil, motor javító műhelyc.

Divatkalapokban nagy választék, Weisz Szigfriednél, C. R. Ferdinand,
uri divatcikkek legelegánsabbak: (Wesselényi-u.) 6

Megnyílt új csemegeüzlet, Egyetem-utca 1. szám.
Minden nap friss felvágott, fűszer, pezsgő italok és csokoládé cukorka külön-
legességek. Pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér a TULAJDONOS.

'REKORD' író-tenta a legjobb!

Gyártja: Dávid Samu, Mikes Kelemen-u. 11.

„UNIÓ“ pipereszappangyár UTZ GYULA
ÉS TÁRSA
MAROSVÁSÁRHELY.

Pálmay Sándor diszmi, játék, sport, utazási felsze-
lések és férfi divatkülönlegességek
raktára Cluj [Kolozsvár], Piata Unirii [v. Mátyás király-tér] 28. szám.

Kalap-király PIATA UNIRII, MATYÁS
KIRÁLY-TÉR 17. SZÁM.

EISENSTÄDTER ÉS TÁRSAI

rövid, galanterie, norinbergi és piperecikkek nagykereskedése
Strada Regina Maria (Kossuth Lajos-u.) és Főter sarok.

Kolozsvár város elő-
kelő szórakozó helye **EURÓPA kávéház**
modernül berendezve és átalakítva. Esténként kitűnő cigányzene.
Szolid árak, figyelmes és pontos kiszolgálás!

Lakatos József utóda áruháza
Gyermekjáték, norinbergi, kötött, porcellán és üvegáru.

Goldstein Sándor bőrkereskedése

Piata Unirii (Mátyás király-tér) 13. udvar.

Megnyilt a Feuerstein-Áruház!

Kötött-, szövött-, divat és rövidáruház nagyraktára!
Str. Regina Mária (volt Deák Ferenc-utca) 12 szám.

Ruhátművészie-
sen fest, tisztít: **CZINK.** Gyár: Dézsma-
utca 5. sz. alatt

Kovács és Siklódi víz- és villanyszerelési vállalat,
Mátyás király-utca sarok.

Elvállalnak új víz- és villanyberendezéseket. Gázcsöveket, csillárokat
és ócska Wertheim-szekrényeket magas áron vesznek. Szerelési anyag raktáron.

A „Biasini“ szálloda és étterem

az előkelő közönség szórakozóhelye. :- Kitűnő konyha!
Pompás fajborok! Legjobb cigányzene! Jó kiszolgálás!

Elsőrendű bodega és étterem a Strada Regina Maria (Deák
Ferenc-utca) 18. szám alatt,

ahol elsőrendű hideg és meleg ételek, valamint kitűnő fajborok kaphatók. Pontos ki-
szolgálás. Szíves pártfogást kér: Szegedi Imre, a „Zöldfa“ volt tulajdonosa.